ELŐSZÓ

tudomány és a vallás az emberiség vizsgálódásának egyik legfigyelemreméltóbb területe. A növekvő érdeklődést mi sem jelzi jobban, mint az Istennel és a fizikával, a spiritualitással és a tudománynyal, az emberi természet és sors nagy rejtélyeivel foglalkozó könyvek és filmek iránt megnyilvánuló fokozott figyelem. Számos főiskola és egyetem kínálatában megtalálhatók a tudománnyal és a vallással általánosságban foglalkozó kurzusok, amelyek széles és hálás közönséget vonzanak.

Nehézséget jelent azonban a terület iránt érdeklődők előzetes ismereteinek mértéke. A természettudományok és a vallás bonyolult kölcsönhatásait csak akkor érthetjük meg, ha legalább általános ismeretekkel rendelkezünk legalább egy vallásról és egy természettudományról, lehetőleg fizikáról vagy biológiáról. A tudományterületet vizsgálni kívánók közül sokakat éppen az rettent el, hogy nincsenek meg a kellő előzetes ismereteik. Ez a könyv éppen ezért abból az alapfeltételezésből indul ki, hogy olvasói keveset vagy semmit nem tudnak a természettudományokról és a vallásról, és mindent e kiindulópont alapján mutat be.

A könyv célja tehát, hogy megismertesse az olvasót a vallás és a természettudományok tanulmányozásának legfontosabb témaköreivel és kérdéseivel. Így aztán azok, akik rendelkeznek némi előzetes ismerettel a tudománnyal és a vallással kapcsolatban, egyes fejezeteket ismerősnek találnak majd. Reméljük, hogy ennek ellenére sem fognak unatkozni.

A kötet elsődleges célkitűzése mindenesetre a tudomány és a vallás érintkezési pontjainak feltárása. Ezért akik tudnak már valamit a tudományról vagy a vallásról, e tudásukat új nézőpontból vizsgálhatják

10 • TUDOMÁNY ÉS VALLÁS

felül és világosan láthatják ismereteik kapcsolódását a könyv témájához.

Már húsz éve foglalkozom ezzel a területtel. Az Oxfordi Egyetem kémia szakán kezdtem tanulmányaimat és elsősorban kvantumelmélettel foglalkoztam, később pedig molekuláris biofizikából doktoráltam. Ezután teológiát hallgattam Oxfordban és Cambridge-ben, különös tekintettel a tudomány és a vallás történelmi, mindenekelőtt tizenhatodik és tizenkelencedik századi kölcsönhatására. Csak remélhetem, hogy a két terület kapcsolatát érintő tapasztalataim hasznosnak bizonyulnak a hasonló témával foglalkozni szándékozók számára.

A könyv megírása során felbecsülhetetlen segítséget kaptam egy sor, tudománnyal és vallással foglalkozó tudóstól: voltak köztük olyanok, akik egyik vagy másik területre és olyanok is, akik a két terület kapcsolatára specializálódtak. Minthogy túl sokan vannak, remélem, ezúton is elfogadják köszönetemet a segítségért, bátorításért és támogatásért. Hálával tartozom a John Templeton Alapítványnak a könyv megírásához nyújtott támogatásukért.

Oxford, 1998. június

Alister E. McGrath